

UNIVERSITI MALAYA
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Nama : MUHAMMAD BIN IDRIS

(No. K.P : 670813035335)

No Pendaftaran : THA070024

Nama Ijazah : Doktor Falsafah , Fakulti Bahasa dan Linguistik

Tajuk Tesis (“ Hasil Kerja ini ”) :

Analisis *al-Mīzān al-Şarfīy* Dalam Pembentukan Kata kerja Dan Kata nama *Mushtaq* Bahasa Arab

Bidang Penyelidikan : Morfologi

Saya dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa ;

- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang / penulis Hasil Kerja ini ;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli ;
- (3) Apa-apa penggunaan mana-mana hasil karya yang mengandungi hakcipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan , ekstrak , rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dinyatakan dengan sejasanya dan secukupnya dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerja tersebut dan pengarang /penulisnya telah dilakukan di dalam Hasil Kerja ini ;
- (4) Saya tidak mempunyai apa-apa pengetahuan sebenar atau patut semunasabahnya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain ;
- (5) Saya dengan ini menyerahkan kesemua dan tiap-tiap hak yang terkandung di dalam hakcipta Hasil Kerja ini kepada Universiti Malaya (“ UM ” yang seterusnya mula dari sekarang adalah tuan punya kepada hakcipta di dalam Hasil Kerja ini dan apa-apa pengeluaran semula atau penggunaan dalam apa jua bentuk atau dengan apa jua cara sekalipun adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat kebenaran bertulis dari UM ;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain sama ada dengan niat atau sebaliknya , saya boleh dikenakan tindakan undang-undang atau apa-apa tindakan sebagaimana yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon

Tarikh

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan,

Tandatangan Saksi

Tarikh

Nama : DR HAJI MOHAMMAD BIN SEMAN

Jawatan : Penyelia

ABSTRAK

Kajian ini dilakukan bertujuan menerangkan ciri-ciri *al-Mīzān al-Ṣarfīy* dalam proses pembentukan kata kerja dan kata nama *mushtaq* bahasa Arab , dan mengenalpasti bentuk-bentuk persamaan dan perbezaan yang wujud antara wazan 'aṣliy dan kata *al-mawzūn* serta menganalisis faktor-faktor perubahan morfologi yang berlaku pada struktur kata kerja dan kata nama *mushtaq* . Oleh itu, Metode yang digunakan dalam kajian ini adalah kajian perpustakaan. Melalui metode ini semua data yang dirujuk dan dikumpulkan berasal dari bahan perpustakaan dan diperolehi dari sumber primer dan sumber sekunder yang berkaitan. Kajian ini mengandungi tujuh bab dan skop kajian adalah tertumpu kepada bentuk-bentuk wazan kata kerja dan kata nama *mushtaq* serta proses pembentukannya. Hasil kajian yang diperolehi menunjukkan bahawa *al-Mīzān al-Ṣarfīy* merupakan kayu pengukur kepada kesahihan suatu kata dan menjadi mekanisma penting dalam proses pembentukan kata bahasa Arab . Hasil kajian juga membuktikan bahawa sebahagian besar kata kerja dalam bahasa Arab dibentuk melalui kaedah *qiyās* kecuali kata kerja *thulāthiy mujarrad* yang dibentuk melalui kaedah *samā'iy*. Oleh itu , mengaplikasikan *al-Mīzān al-Ṣarfīy* ke atas kata kerja dalam kategori *thulāthiy mujarrad* adalah amat sukar dan rumit berbanding kata kerja dalam kategori *rubā'iy mujarrad* , *thulāthiy mazīd* dan *rubā'iy mazīd*. Hasil kajian juga mendapati bahawa bahawa semua subgolongan kata kerja didasarkan kepada bentuk kala lepasnya dan boleh menerima pelbagai variasi pada bentuk dan struktur katanya menyebabkan berlaku perbezaan antara wazan 'aṣliy dan *al-mawzūn* kata kerja mengikut aras perubahan morfologi. Perbezaan amat ketara pada kata kerja yang susunan hurufnya terdiri daripada huruf 'illah (semi vokal) berbanding huruf *ṣahīḥ* (konsonan). Justeru , kajian ini mencadangkan satu pendekatan alternatif bagi proses pembentukan kata kerja dan kata nama *mushtaq* seperti menjadikan rumusan-rumusan wazan terakhir sebagai rujukan langsung kepada pembentukan kata kerja dan kata nama *mushtaq* tanpa melihat kepada aspek perubahan morfologi dan fonologi yang berlaku . Kajian ini diharap dapat memberi sumbangan kepada bidang morfologi bahasa Arab khususnya aspek pembentukan kata kerja dan kata nama *mushtaq* . Seterusnya diharap dapat menonjolkan *al-Mīzān al-Ṣarfīy* sebagai mekanisma penting dalam kajian pembentukan kata bahasa Arab.

ABSTRACT

The study was conducted aimed to describe the characteristics features of *al-Mīzān al-Ṣarfīy* in the process of forming the Arabic verb, and identify forms of equation and differences between wazan 'aṣliy and *al-mawzūn* verb and analyze the factors that apply morphological changes the structure of the verb.. Hence, the method used in this study is library research . Through this method, all data were collected dan referenced from library materials and is obtained from primary sources and secondary sources related. This study contains seven chapters and scope of the study is concentrated to wazan forms of the verb and the process of its formation. The study showed that the *al-Mīzān al-Ṣarfīy* is a reference to the validity of a word and an important mechanism in the formation of the Arabic word. The results of the study also showed that the certain of Arabic verbs is formed by *qiyās* method except *thulāthiy mujarrad* verb formed through *samā'iy*. Hence , applying the *al-Mīzān al-Ṣarfīy* to the verb *mujarrad thulāthiy* category is very difficult and complicated compare to the verbs in category *rubā'iy mujarrad*, *thulāthiy mazīd* and *rubā'iy mazīd*. The results of the study also showed that all subsystem verbs is based on the *fi'l māḍī* form and may receive various variations on the shape and structure cause applies differences between wazan 'aṣliy and *al-mawzūn* verbs . This differences is considerably in the verb composition comprising letters than the letter 'illah (semi-vowels) compared the *ṣaḥīḥ* letters (consonants). Indeed, this study reserve the alternative approach to the formation of verbs such as make wazan latest formulations as a direct reference to the formation of the verb without looking at the aspect of morphological and phonological changes that apply. This study is expected to contribute to open up a new dimension to the field of Arabic morfologi particular to the aspects of the verb formation . Then , it is expected to highlight *al-Mīzān al-Ṣarfīy* as important mechanism in the study of Arabic word formation.

PENGHARGAAN

Segala pujian dan kesyukuran yang tidak terhingga kepada ALLAH yang Maha Esa kerana dengan izin dan limpah kurnia serta taufiqnya tesis ini dapat disempurnakan . Selawat dan salam buat junjungan besar Nabi Muhammad sallallahu alaihi wa sallam , para sahabat serta muslimin dan muslimat .

Dalam kesempatan ini ,Penulis ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada :

1. Universiti Malaya (UM) yang memberi kelulusan cuti belajar (HLCB) selama 42 bulan bermula 1 Ogos 2008 hingga 29 Feb 2012 . Kakiatangan Bahagian Sumber Manusia ,Jabatan pendaftar yang sentiasa memberi perkhidmatan yang mesra dan cekap dalam menguruskan perkara-perkara yang berkaitan dengan kajian ini .
2. Dekan Fakulti dan Linguistik, Universiti Malaya (UM) Prof . Dr Zuraidah binti Mohd Dom Timbalan Dekan (Ijazah Tinggi dan Pemyelidikan , Timbalan Pengarah Akedemi Pengajian Islam , Nilam Puri Prof Madya Dr Mohd Muhiden Abd Rahman , Ketua Jabatan Bahasa Arab dan Bahasa-bahasa Timur Tengah Dr Mat Taib bin Pa , Mantan ketua babatan Bahasa Arab dan Bahasa-bahasa Timur Tengah Dr Wan Hassan bin Wan Mat , rakan –rakan Akademik dan kakitangan sokongan daripada jabatan dan fakulti bahasa dan linguistik , Akademi Pengajian Islam Nilam Puri Kota Bharu Kelantan yang sentiasa menghulurkan bantuan .

3. Dr Haji Mohammad bin Seman , selaku Penyelia Tesis ini kerana telah membimbing , menasihati , menyelia dan membantu penulis dengan tekun dan sabar sepanjang tempoh penyeliaan tesis ini . Semoga Allah sahaja yang dapat membalasnya .
4. Kakitangan Perpustakaan Akademi Pengajian Islam Nilam Puri , Perpustakaan Fakulti Bahasa dan Linguistik , Kuala Lumpur , Perpustakaan Universiti Islam Antarabangsa dan lain-lain yang telah member kerjasama dengan menyediakan sumber-sumber rujukan kepada penulis .
5. Seluruh keluarga pengkaji yang telah memberi sokongan , semangat dan motivasi kepada pengkaji terutama bonda pengkaji Hafisah Hj Awang yang sentiasa mendoakan keberhasilan dan kemanfaatan kajian ini . Isteri tercinta Siti Rudainah Salleh serta anak-anak tersayang iaitu Aisyah , Syawkani , Suyuti, Anis , Siddiqien, Syuhadaa, Alia , Asna , Solihien dan Hasuna yang menjadi pendorong dan suntikan semangat kepada penulis untuk menyiapkan tesis ini .

Akhir sekali penulis mengucapkan berbilang-banyak terima kasih kepada semua bekas guru yang pernah mengajar dan mendidik penulis , kawan-kawan dan semua pihak yang terlibat secara langsung atau tidak langsung memberi sokongan dan pertolongan kepada penulis dalam menyiapkan tesis ini .

Sekian ,terima kasih

Muhammad bin Idris (THA070024)

Akademi Pengajian Islam

Universiti Malaya

Nilam Puri, Kota Bharu

Kelantan.

KANDUNGAN

TAJUK	HALAMAN
Pengakuan Keaslian Penulisan	Ii
Abstrak	Iii
Abstract	Iv
Penghargaan	V
Isi Kandungan	Vii
Senarai Daftar Jadual	Xv
Senarai Kependekan	Xxiii
Panduan Transliterasi	Xxvi

BAB 1

PENDAHULUAN

1.0	Pengenalan	2
1.1	Latar Belakang Kajian	5
1.2	Pernyataan Masalah	9
1.3	Objektif Kajian	18
1.4	Persoalan Kajian	18
1.5	Kepentingan kajian	19
1.6	Batasan kajian	22
1.7	Definisi Tajuk	26
1.7.1	Definisi <i>al-Mīzān al-Ṣarfīy</i>	26
1.7.2	Pembentukan Kata	34
1.8	Organisasi Kajian	38
1.9	Penutup	41

BAB 2

TINJAUAN KAJIAN LEPAS

2.0	Pendahuluan	42
2.1	Sejarah Kelahiran Ilmu Saraf	42
2.2	Pengasas Ilmu Saraf	45
2.3	Peringkat Perkembangan Ilmu Saraf	48
2.4	Aliran-aliran Bahasa Arab	51
2.4.1	Aliran Basrah	52
2.4.2	Aliran Kufah	53
2.4.3	Aliran Baghdad	55
2.4.4	Aliran Andalusia	57
2.4.5	Aliran Mesir	59
2.5	Kajian Terdahulu	62
2.6	Penutup	76

BAB 3

KERANGKA TEORI DAN METODOLOGI KAJIAN

3.0	Pendahuluan	78
3.1	Kerangka Teori	78
3.1.1	Wazan	78
3.1.1.1	Sebab-sebab Pemilihan Pola <u>فَعَلَ</u> < <i>Fa'ala</i> >	84
3.1.1.2	Bentuk-bentuk Wazan Kata kerja	86
a)	Wazan Kata kerja <i>Mujarrad</i> (أَوْزَانُ الْأَفْعَالِ الْمُجَرَّدَةِ)	86
b)	Wazan Kata kerja <i>Mazīd</i> (أَوْزَانُ الْأَفْعَالِ الْمَزِيدَةِ)	92
3.1.2	<i>Shadh</i>	95
3.1.3	Pembentukan Kata	97
3.1.3.1	Kata kerja <i>Muta'addi</i>	101
3.1.3.2	Kata kerja <i>Lāzīm</i>	106

3.1.3.2.1	Imbuhan Pentransitif	112
3.1.3.3	Proses Morfofonologi Dalam Pembentukan Kata kerja	117
3.1.3.4	Unit –unit Pembentukan Kata	120
3.1.3.5	Konsep <i>I'lāl</i> (الإعلال)	121
3.1.3.6	Konsep <i>Ibdāl</i> (الإبدال)	126
3.1.3.7	Prinsip-prinsip Asas Pembentukan Kata Dalam Bahasa Arab	127
3.1.4	Kata kerja Bahasa Arab	152
3.1.4.1	Struktur Kata kerja Bahasa Arab	154
a)	Kata kerja <i>Mujarrad</i> (الأفعال المجردة)	156
b)	Kata kerja <i>Mazīd</i> (الأفعال المَزِيدَةُ)	160
3.1.4.2	Fungsi Huruf-huruf Imbuhan	173
3.1.4.3	Pembahagian Kata kerja Berdasarkan Susunan Huruf	176
3.1.5	<i>Ḍamīr</i>	178
3.1.5.1	Isnād al-Fi‘l Ilā Ḍamā’ir	180
3.1.6	<i>Nūn Tawkīd</i>	183
3.1.7	<i>Ishtiqāq</i> (Derivasi)	186
3.1.6.1	Kata Sumber Bagi <i>Ishtiqāq</i>	187
3.2	Metodologi Kajian	194
3.2.1	Data kajian	194
3.2.2	Rasional Data	204
3.2.3	Unit dan Kategori Analisis	208
3.2.4	Analisis Data	210
3.2.5	Skema Pengekodaan	211
3.2.6	Tatacara Analisis	213
3.3	Penutup	214

BAB 4

ANALISIS PEMBENTUKAN POLA KATA KERJA BAHASA ARAB

4.0	Pendahuluan	215
4.1	Analisis Kata Kerja <i>Mujarrad</i>	215
4.1.1	Analisis Wazan Kata kerja <i>Thulāthiy Mujarrad</i> Bagi Kala Lepas	216
4.1.2	Analisis Wazan Kata kerja <i>Thulāthiy Mujarrad</i> Bagi Kala Kini	217
1)	W 1 : <Fa-‘A-La> ==< <u>Yaf- ‘A-Lu</u> >	219
2)	W 2 : < Fa-‘A-La > == < <u>Yaf- ‘I-Lu</u> >	220
3)	W 3 : < Fa-‘A-La> = < <u>Yaf- ‘U -Lu</u> >	222
4)	W 4: < Fa-‘I-La> = < <u>Yaf- ‘A -Lu</u> >	224
5)	W 5 : < Fa-‘I-La> = < <u>Yaf- ‘I -Lu</u> >	226
6)	W 6 : < Fa-‘U-La> = < <u>Yaf- ‘U -Lu</u> >	227
4.1.2	Pembentukan Wazan Kata kerja Kala Kini	228
4.1.3.1	Alomorf Bagi Kata kerja < Yaf-‘A-Lu > (يَفْعَلُ)	229
4.1.3.2	Alomorf Bagi Kata kerja <Yaf-‘I-Lu> (يَفْعَلُ)	232
4.1.3.3	Alomorf Bagi Kata kerja <Yaf-‘U -Lu > (يَفْعَلُ):	235
4.1.4	Analisis Wazan Kata kerja Perintah Bagi <i>Thulāthiy Mujarrad</i>	236
4.1.4.1	Perubahan Struktur Kata kerja Perintah	238
4.1.5	Analisis Wazan Kata kerja <i>Rubā’iy Mujarrad</i>	243
a.	Muda’af	244
b.	Tanpa Muda’af	245
4.2	Analisis Kata kerja Mazīd (الأفعال المَزِيدَةُ)	246
4.2.1	Pengimbuhan Kata kerja <i>Thulāthiy Mujarrad</i>	246
4.2.1.1	Analisis Wazan Kata kerja <i>Mazīd</i> Satu Huruf	246
1)	Imbuhan Awalan : W 7 < Af-‘ala > أَفْعَلُ	247
2)	Imbuhan Sisipan : W 8 < fa’-‘A-la > فَعَّلُ	254
3)	Imbuhan Sisipan : W 9 < fA-‘ala > فَاعَلُ	259
4.2.1.2	Analisis Wazan Kata kerja <i>Mazīd</i> Dua Huruf	266

1) Imbuhan Awalan : W 10 <IN-fa'ala >	إِنْفَعَلَ	267
2) Imbuhan Separuh Kurungan : W 11 <I-f-Ta-'ala>	إِفْتَعَلَ	273
3) Imbuhan Separuh KurunganW 12 <Ta- fa ' -'A-la >	تَفَعَّلَ	286
4) Imbuhan Separuh KurunganW 13 < Ta – fA –'ala >	تَفَاعَلَ	292
5) Imbuhan Kurungan : W 14 < If -'al-La >	إِفْعَلَ	299
4.2.1.3 Analisis Wazan Kata kerja <i>Mazīd</i> Tiga Huruf		300
1) Imbuhan Awalan : W 15 < ISTaf- 'ala >	إِسْتَفْعَلَ	301
2) Imbuhan Separuh KurunganW 16 :< If-'aW- 'ala >	إِفْعَوْ عَلَ	307
3) Imbuhan Separuh KurunganW 17 : <If –'aW-Wala >	إِفْعَوْلَ	308
4) Imbuhan Separuh Kurungan W 18 : <If –'a-lla >	إِفْعَالًا	309
4.2.2 Pengimbuhan Kata kerja <i>Rubā'iy Mazīd</i>		310
4.2.2.1 Analisis Wazan Kata kerja <i>Rubā'iy Mazīd</i> Satu Huruf		311
4.2.2.2 Analisis Wazan Kata kerja <i>Rubā'iy Mazīd</i> Dua Huruf		311
4.3 Kata kerja Aktif dan Pasif		313
4.3.1 Jadual Wazan Kata kerja Aktif dan Kata kerja Pasif		314
4.3.2 Analisis Pembentukan Wazan Kata kerja Pasif		315
4.3.2.1 Kaedah Pembentukan Kata kerja Pasif Bagi Kala lepas		315
4.3.2.2 Kaedah Pembentukan Kata kerja Pasif Bagi Kala kini		319
4.3.3 Fungsi Kata kerja Aktif		322
4.3.4 Fungsi Kata kerja Pasif		323
4.4 Penutup		327

BAB 5

ANALISIS PEMBENTUKAN POLA KATA KERJA KETIKA BERSAMBUNGAN DENGAN *ḌAMĪR* DAN *NŪN TAWKĪD*

5.0	Pendahuluan	331
5.1	Analisis Kata kerja Kala Lepas Ketika Bersambungan Dengan <i>Ḍamīr</i>	332
5.1.1	Analisis Kata kerja Kala Lepas Bagi Kod JK 1	332
5.1.2	Analisis Kata kerja Kala Lepas Bagi Kod JK 2	333
5.1.3	Analisis Kata Kerja Kala Lepas Bagi Kod JK 3	335
5.1.4	Analisis Kata Kerja Kala Lepas Bagi Kod JK 4	338
5.1.5	Analisis Kata Kerja Kala Lepas Bagi Kod JK 5	340
5.1.6	Analisis Kata Kerja Kala Lepas bagi Kod JK 6	345
5.1.6.1	Analisis JK 6-1 Sebagai Gantian Huruf Wāw .	345
5.1.6.2	Analisis JK 6-1 Sebagai Gantian Daripada Huruf Yā' .	347
5.1.6.3	Analisis JK 6-2	350
5.1.6.4	Analisis JK 6-3	351
5.1.7	Analisis Kata kerja Kala Lepas Bagi Kod JK 7	353
5.1.8	Analisis Kata kerja Kala Lepas Bagi Kod JK 8	354
5.2	Analisis Kata kerja Kala Kini Ketika Bersambungan Dengan <i>Ḍamīr</i>	358
5.2.1	Analisis Kata kerja Kala Kini Bagi JK 1	358
5.2.2	Analisis Kata Kala Kini Bagi Kod JK 2	360
5.2.3	Analisis Kata kerja Kala Kini Bagi Kod JK 3	361
5.2.4	Analisis Kata kerja Kala Kini Bagi Kod JK 4	363
5.2.5	Analisis Kata kerja Kala Kini Bagi Kod JK 5	365
5.2.6	Analisis Kata kerja Kala Kini Bagi Kod JK 6-1	367
5.2.7	Analisis Kata kerja Kala Kini Bagi Kod JK 6-2	369
5.2.8	Analisis Kata kerja Kala Kini Bagi Kod JK 6-3	371
5.2.9	Analisis Kata kerja Kala Kini Bagi JK 7	373
5.2.10	Analisis Kata kerja Kala Kini Bagi Kod JK 8	376
5.3	Analisis Kata kerja Perintah Ketika Bersambungan Dengan <i>Ḍamīr</i>	
5.3.1	Analisis Kata kerja Perintah Bagi Kod JK 1	378

5.3.2	Analisis Kata kerja Perintah Bagi Kod JK 2	378
5.3.3	Analisis Kata Kerja Perintah Bagi Kod JK 3	379
5.3.4	Analisis Kata Kerja Perintah Bagi Kod JK 4	382
5.3.5	Analisis Kata Kerja Perintah Bagi Kod JK 5	383
5.3.6	Analisis Kata Kerja Perintah Bagi Kod JK 6-1	384
5.3.7	Analisis Kata Kerja Perintah Bagi Kod JK 6-2	386
5.3.8	Analisis Kata Kerja Perintah Bagi Kod JK 6-3	388
5.3.9	Analisis Kata Kerja Perintah Bagi Kod JK 7	391
5.3.10	Analisis Kata Kerja Perintah Bagi Kod JK 8	393
5.4	Analisis Pembentukan Pola Kata kerja Ketika bersmbungan Dengan <i>Nūn Tawkīd</i>	395
5.4.1	Analisis Pembentukan pola Kata kerja Kala Kini Dan Kata kerja Perintah Ketika Bersambungan Dengan Partikel <i>Nūn Tawkīd Thaḡīlah</i> (نُونُ التَّوَكِيدِ التَّثْقِيلَةِ)	398
5.4.2	Analisis Pembentukan pola Kata kerja Kala Kini Dan kata kerja Perintah Ketika Bersambungan Dengan Partikel <i>Nūn Tawkīd Khafīfah</i> (نُونُ التَّوَكِيدِ الخَفِيفَةِ)	406
5.5	Penutup	409

BAB 6

ANALISIS PEMBENTUKAN POLA KATA NAMA *MUSHTAQ*

6.0	Pendahuluan	410
6.1	Kata Nama <i>Masdar</i>	411
6.1.1	Analisis Kata nama <i>Maṣḡdar Qiyāsiy</i>	412
6.1.1.1	Analisis kata nama <i>maṣḡdar thulāthiy mazīd</i>	412
	1) Analisis Pola <i>Maṣḡdar</i> WM 2 <u>إِفْعَالٌ</u> < <i>If'ālun</i> >	413
	2) Analisis Pola <i>Maṣḡdar</i> WM 3 <u>تَفْعِيلٌ / تَفْعَلَةٌ</u> < <i>Taf'īlun / Taf'latun</i> >	417
	3) Analisis Pola <i>Maṣḡdar</i> WM 4 <u>مُفَاعَلَةٌ / فِعَالٌ</u> < <i>Mufā'altun / Fi'ālun</i> >	418

4) Analisis Pola <i>Maṣḍar</i> WM 5 <u>تَفَاعُلٌ</u> < <i>Tafā‘ulun</i> >	421
5) Analisis Pola <i>Maṣḍar</i> WM 6 <u>اِفْتِعَالٌ</u> < <i>Ifṭi‘ālun</i> >	423
6) Analisis Pola <i>Maṣḍar</i> WM 7 <u>تَنْفَعُلٌ</u> < <i>Tafa‘‘ulun</i> >	426
7) Analisis Pola <i>Maṣḍar</i> WM 8 <u>اِنْفِعَالٌ</u> < <i>Infi‘ālun</i> >	428
8) Analisis Pola <i>Maṣḍar</i> WM 9 <u>اِسْتِفْعَالٌ</u> < <i>Istif‘ālun</i> >	430
6.1.1.2 Pembentukan pola kata nama <i>maṣḍar rubā‘iy mujarrad</i>	433
6.1.1.2 Pembentukan pola kata nama <i>maṣḍar rubā‘iy mazīd</i>	434
6.1.2 Analisis Kata nama <i>Maṣḍar Samā‘iy</i>	436
6.2 <i>Ism Fā‘il</i>	439
6.2.1 Analisis wazan <i>ism al-fā‘il</i> bagi kata kerja <i>thulāthiy mujarrad</i>	440
6.2.2 Analisis wazan <i>ism al-fā‘il</i> bagi kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i>	444
1) Analisis pola <i>ism al-fā‘il</i> WP 2 : <u>مُفْعَلٌ</u> < <i>muf‘ilun</i> >	445
2) Analisis pola <i>ism al-fā‘il</i> WP 3 : <u>مُفَاعِلٌ</u> < <i>mufa‘‘ilun</i> >	448
3) Analisis pola <i>ism al-fā‘il</i> WP 4 : <u>مُفَاعِلٌ</u> < <i>Mufa‘‘ilun</i> >	450
4) Analisis pola <i>ism al-fā‘il</i> WP 5 : <u>مُتَفَاعِلٌ</u> < <i>mutafā‘ilun</i> >	452
5) Analisis pola <i>ism al-fā‘il</i> WP 6 : <u>مُفْتَعِلٌ</u> < <i>mufta‘ilun</i> >	455
6) Analisis pola <i>ism al-fā‘il</i> WP 7 : <u>مُتَفَعِّلٌ</u> < <i>mutafa‘‘ilun</i> >	459
7) Analisis pola <i>ism al-fā‘il</i> WP 8 : <u>مُنْفَعِلٌ</u> < <i>munfa‘ilun</i> >	461
8) Analisis pola <i>ism al-fā‘il</i> WP 9 : <u>مُسْتَفْعِلٌ</u> < <i>mustaf‘ilun</i> >	464
6.3 <i>Ism maf‘ūl</i>	467
6.3.1 Analisis wazan <i>ism maf‘ūl</i> bagi kata kerja <i>thulāthiy mujarrad</i>	467
6.3.2 Analisis wazan <i>ism maf‘ūl</i> bagi kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i> dan <i>rubā‘iy mazīd</i>	472
6.4 <i>Ṣīghah al-Mubālaghah</i>	474
6.5 <i>Ṣīfat Mushabbah</i>	476
6.6 <i>Ism al-Taḥdīl</i>	481
6.7 Penutup	483

BAB 7
DAPATAN KAJIAN DAN CADANGAN

7.0	Pengenalan	485
7.1	Dapatan Kajian	485
7.1.1	Ciri-ciri <i>al-Mīzan al-Ṣarfīy</i> dalam pembentukan kata kerja dan kata nama <i>mushtaq</i> bahasa Arab	486
7.1.2	Bentuk-bentuk persamaan dan perbezaan yang wujud antara wazan <i>'aṣliy</i> dan kata <i>al-mawzūn</i>	496
7.1.3	Perubahan-perubahan morfologi pada struktur kata kerja dan kata nama <i>mushtaq</i> bahasa Arab	519
A.	Pengguguran Huruf	521
B.	Pengalihan Harakah	528
C.	Pengimbuhan	531
D.	Penukaran Huruf	534
E.	Penyerapan dan Penyuraian Huruf	539
7.2	Saranan dan Cadangan	541
7.3	Kesimpulan	554
	BIBLIOGRAFI	558

SENARAI DAFTAR JADUAL

	HALAMAN
Jadual 1.1 : Perbezaan antara <i>ṣīghah</i> dan <i>mīzān</i>	37
Jadual 3.1 : Wazan kata kerja kala lampau	94
Jadual 3.2 : Tatatingkat unit bahasa	98
Jadual 3.3 : Pembahagian kata kerja kepada <i>lāzim</i> , <i>muta‘addi</i> , <i>aktif</i> dan <i>pasif</i>	100
Jadual 3.4 : Kata kerja ekatransitif	103
Jadual 3.5 : Kata kerja dwi transitif	104
Jadual 3.6 ; Contoh kata kerja tritransitif	105
Jadual 3.7 : Pengkelasan Jenis Kata kerja	118
Jadual 3.8 : Huruf <i>wāw</i> dan huruf <i>yā’</i> ditukar kepada huruf <i>alīf</i>	129
Jadual 3.9 : Pengekalan huruf <i>yā’</i>	130
Jadual 3.10 : Penukaran huruf <i>yā’</i> kepada huruf <i>wāw</i>	131
Jadual 3.11 : Penukaran huruf <i>wāw</i> kepada huruf <i>yā’</i>	132
Jadual 3.12 : Penukaran huruf <i>wāw</i> kepada huruf <i>ya’</i>	133
Jadual 3.13 : Pengalihan harakah <i>Ḍammah</i> huruf <i>ya’</i> kepada huruf sebelumnya	134
Jadual 3.14 : Harakah huruf <i>‘illah</i> dipindahkan kepada huruf sebelumnya	135
Jadual 3.15 : Huruf <i>wāw</i> atau huruf <i>yā’</i> <i>disukūnkan</i> apabila berada di akhiran	136
Jadual 3.16 : Pengekalan huruf <i>‘illah</i> pada kata akar kedua kata kerja <i>lafīf</i> <i>maqrūn</i>	138
Jadual 3.17 : Huruf <i>‘illah</i> di awalan dan akhiran kata kerja <i>lafīf mafrūq</i>	139
Jadual 3.18 : Pengguguran huruf <i>wāw</i> yang berada antara huruf <i>yā’</i> dan harakah <i>kasrah</i>	140
Jadual 3.19 ; Perhimpunan dua huruf <i>wāw</i> secara berturut-turut dalam satu perkataan	142

Jadual 3.20	: Perhimpunan huruf <i>wāw</i> berharakah <i>sukūn</i> dan huruf <i>yā'</i> berharakah secara berturut-turut dalam satu perkataan	143
Jadual 3.21	: Huruf <i>wāw</i> atau <i>yā'</i> selepas huruf <i>alif</i> tambahan	144
Jadual 3.22	: Penggantian huruf <i>wāw</i> dan <i>yā'</i> kepada huruf <i>tā'</i>	145
Jadual 3.23	: Penukaran huruf <i>tā'</i> pada wazan <u>اِفْتَعَلَ</u> < <i>ifta'ala</i> > kepada huruf <i>tā'</i>	147
Jadual 3.24	: Penukaran huruf <i>tā'</i> pada wazan <u>اِفْتَعَلَ</u> < <i>ifta'ala</i> > kepada huruf <i>dāl</i>	148
Jadual 3.25	: Penyerapan huruf kedua dan ketiga kata akar dari jenis yang sama	149
Jadual 3.26	: Pembahagian Wazan-wazan Kata kerja <i>Mujarrad</i>	159
Jadual 3.27	: Bentuk-bentuk <i>ḍamīr</i> yang disambung dengan kata kerja	181
Jadual 3.28	: Keadaan Kata kerja kala kini bersama partikel <i>nūn Tawkīd</i>	184
Jadual 3.29	: Pertindihan wazan antara kata nama dan kata kerja	190
Jadual 3.30	: Teks wazan ' <i>aṣliy</i> kata kerja	197
Jadual 3.31	: Teks wazan ' <i>aṣliy</i> kata nama <i>maṣdar</i>	198
Jadual 3.33	: Teks wazan ' <i>aṣliy</i> kata nama <i>ism fā'il</i>	199
Jadual 3.34	; Teks wazan ' <i>aṣliy</i> kata nama <i>ism maf'ūl</i>	200
Jadual 3.35	: Teks wazan ' <i>aṣliy</i> kata nama <i>ṣiḡhah mubālaghah</i>	201
Jadual 3.36	: Teks wazan ' <i>aṣliy</i> kata nama <i>ṣiḡat mushabbahah</i>	203
Jadual 3.37	: Pengkodan Subjenis Kata Mengikut Susunan Huruf	212
Jadual 4.1	: Pembahagian wazan kata kerja kala kini mengikut fasal	218
Jadual 4.2	: Kekekapan makna yang dibawa oleh wazan W 1	220
Jadual 4.3	: Pembahagian wazan (W 2) mengikut kekekapan jenis kata kerja	221
Jadual 4.4	: Kekekapan makna yang dibawa oleh wazan W 2	221
Jadual 4.5	: Pembahagian wazan W 3 mengikut kekekapan jenis kata kerja	222
Jadual 4.6	: Kekekapan makna yang dibawa oleh wazan W 3	223

Jadual 4.7	:	Pembahagian wazan W 4 mengikut kekerapan jenis kata kerja	224
Jadual 4.8	:	kekerapan makna yang dibawa oleh wazan W 4	225
Jadual 4.9	:	Pembahagian wazan W 5 mengikut kekerapan jenis kata kerja	226
Jadual 4.10	;	Pembahagian wazan W 6 mengikut kekerapan jenis kata kerja	227
Jadual 4.11	:	Kekerapan makna yang dibawa oleh wazan W 6	228
Jadual 4.12	:	Alomorf bagi lingkungan kata kerja <u>يَفْعَلُ</u> <yaf-'a-lu >	229
Jadual 4.13	:	Alomorf bagi lingkungan kata kerja <u>يَفْعَلُ</u> <yaf-'i-lu >	232
Jadual 4.14	:	Alomorf bagi lingkungan kata kerja <u>يَفْعَلُ</u> <yaf-'u-lu >	235
Jadual 4.15	:	Analisis kata kerja kala lepas bagi wazan <u>أَفْعَلُ</u> <af-'ala >	248
Jadual 4.16	:	Analisis kata kerja kala kini bagi kod wazan W 7 <u>يُفْعَلُ</u> <yuf'ilu >	249
Jadual 4.17	:	Analisis kata kerja perintah bagi kod wazan W 7 <u>أَفْعَلْ</u> <af-'il >	250
Jadual 4.18	:	Analisis kata kerja kala lepas bagi kod wazan W 8 <u>فَعَّلَ</u> <fa-'a-la >	255
Jadual 4.19	:	Analisis kata kerja kala kini bagi kod wazan W 8 <u>يُفَعِّلُ</u> <yufa-'ilu >	256
Jadual 4.20	:	Analisis kata kerja perintah bagi kod wazan W 8 <u>فَعَّلْ</u> <fa-'il >	257
Jadual 4.21	:	Analisis kata kerja kala lepas bagi kod wazan W 9 <u>فَاعَلَ</u> <fā-'ala >	259
Jadual 4.22	:	Analisis kata kerja kala kini bagi kod wazan W 9 <u>يُفَاعِلُ</u> <yufā'ilu >	261
Jadual 4.23	;	Analisis kata kerja perintah bagi wazan <u>فَاعِلْ</u> <fā-'il >	262

Jadual 4.24	: Analisis kata kerja kala lepas bagi kod wazan W10	268
	<u>اِنْفَعَلَ</u> < in-fa-'ala >	
Jadual 4.25	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod wazan W 10	269
	<u>يُنْفَعِلُ</u> < yan -fa-'ilu >	
Jadual 4.26	: Analisis kata kerja perintah bagi kod wazan W 10	270
	<u>اِنْفَعِلْ</u> < in-fa 'il >	
Jadual 4.27	: Analisis kata kerja kala lepas bagi kod wazan W 11	274
	<u>اِفْتَعَلَ</u> < ifta 'ala >	
Jadual 4.28	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod wazan W 11	275
	<u>يَفْتَعِلُ</u> < yaf-ta-'ilu >	
Jadual 4.29	: Analisis kata kerja perintah bagi kod wazan W 11	277
	<u>اِفْتَعِلْ</u> < if-ta-'il >	
Jadual 4.30	: Analisis kata kerja kala lepas bagi kod wazan W12	286
	<u>تَفَعَلَ</u> < Ta-fa-'a-la >	
Jadual 4.31	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod wazan W 12	288
	<u>يَتَفَعَلُ</u> < yata fa'- a-lu >	
Jadual 4.32	: Analisis kata kerja perintah <u>تَفَعَلْ</u> < ta-fa-'al > bagi kod wazan W 12	289
Jadual 4.33	: Analisis kata kerja kala lepas imbuhan bagi kod wazan W 13	292
	<u>تَفَاعَلَ</u> < ta-fā-'ala >	
Jadual 4.34	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod wazan W 13	294
	<u>يَتَفَاعَلُ</u> < yata-fā-'alu >	
Jadual 4.35	: Analisis kata kerja perintah bagi kod wazan W 13	295
	<u>تَفَاعَلْ</u> < Ta-fā-'al >	
Jadual 4.36	: Analisis kata kerja kala lepas <u>اِسْتَفَعَلَ</u> < istaf-'ala >	301
Jadual 4.37	: Analisis kata kerja kala kini <u>يَسْتَفَعِلُ</u> < yastaf-'ilu >	303
Jadual 4.38	: Analisis kata kerja perintah <u>اِسْتَفَعِلْ</u> < istaf-'il >	304
Jadual 4.39	: Perbezaan antara kata kerja aktif dan kata kerja pasif	313
Jadual 4.40	: Wazan kata kerja aktif dan kata kerja pasif	314
Jadual 4.41	: Pembentukan kata kerja pasif kala lepas	315

Jadual 4.42	: Rumusan wazan kata kerja pasif kala lepas	318
Jadual 4.43	: Pembentukan kata kerja pasif kala kini	319
Jadual 4.44	: Rumusan wazan kata kerja pasif kala kini	321
Jadual 4.45	: Perbezaan kata kerja aktif dan kata kerja pasif	324
Jadual 5.1	: Analisis kata kerja kala lepas bagi JK 1	332
Jadual 5.2	: Analisis kata kerja kala lepas bagi Kod JK 2	333
Jadual 5.3	: Analisis kata kerja kala lepas bagi JK 3	335
Jadual 5.4	; Analisis kata kerja kala lepas bagi JK 4	338
Jadual 5.5	: Analisis kata kerja kala lepas bagi kod JK 5	340
Jadual 5.6	: Analisis kata kerja JK 6-1 <i>alīf</i> gantian <i>wāw</i>	346
Jadual 5.7	: Analisis kata kerja JK 6-1 gantian <i>yā'</i>	347
Jadual 5.8	: Analisis kata kerja JK 6-2	350
Jadual 5.9	: Analisis kata kerja JK 6-3	351
Jadual 5.10	: Analisis kata kerja kala lepas bagi kod JK 7	353
Jadual 5.11	: Analisis kata kerja kala lepas bagi kod JK 8	355
Jadual 5.12	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 1	359
Jadual 5.13	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 2	360
Jadual 5.14	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 3	362
Jadual 5.15	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 4	364
Jadual 5.16	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 5	365
Jadual 5.17	; Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 6-1	368
Jadual 5.18	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 6-2	370
Jadual 5.19	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 6-3	371
Jadual 5.20	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 7	374
Jadual 5.21	: Analisis kata kerja kala kini bagi kod JK 8	376
Jadual 5.22	: Analisis Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 1	379
Jadual 5.23	: Analisis Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 2	380
Jadual 5.24	: Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 3	382
Jadual 5.25	: Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 4	384
Jadual 5.26	: Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 5	385

Jadual 5.27	: Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 6-1	387
Jadual 5.28	: Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 6-2	389
Jadual 5.29	: Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 6-3	391
Jadual 5.30	; Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 7	393
Jadual 5.31	: Analisis kata kerja perintah bagi kod JK 8	395
Jadual 5.32	: Pola kata kerja kala kini ketika bersambungan dengan partikel <i>Nūn Taukīd Thaḡīlah</i> (نُؤْنُ التَّوَكِيدِ الثَّقِيلَةِ)	399
Jadual 5.33	: Rumusan pola kata kerja kala kini ketika bersambungan dengan partikel <i>Nūn Taukīd Thaḡīlah</i> (نُؤْنُ التَّوَكِيدِ الثَّقِيلَةِ)	405
Jadual 5.34	: umusan pola kata kerja perintah ketika bersambungan dengan partikel <i>Nūn Tawkīd Thaḡīlah</i> (نُؤْنُ التَّوَكِيدِ الثَّقِيلَةِ)	406
Jadual 5.35	: Rumusan pola kata kerja kala kini ketika bersambungan dengan partikel <i>Nūn Tawkīd Khaḡīfah</i> (نُؤْنُ التَّوَكِيدِ الخَفِيفَةِ)	407
Jadual 5.36	: Rumusan pola kata kerja perintah ketika bersambungan dengan partikel <i>Nūn Tawkīd Khaḡīfah</i> (نُؤْنُ التَّوَكِيدِ الخَفِيفَةِ)	408
Jadual 6.1	: Analisis pola <i>maṣḡdar</i> dari wazan WM 2 : <u>اِفْعَالٌ</u> < <i>if'ālun</i> >	413
Jadual 6.2	: Analisis pola <i>maṣḡdar</i> dari wazan WM 2 : <u>تَفْعِيلٌ</u> / <u>تَفْعَلَةٌ</u> < <i>taf'īlun</i> / <i>taf'īlatun</i> >	417
Jadual 6.3	: Analisis pola <i>maṣḡdar</i> dari wazan WM 4 : <u>مُفَاعَلَةٌ</u> / <u>فَعَالٌ</u> < <i>mufā'latun</i> / <i>fi'ālun</i> >	418
Jadual 6.4	: Analisis pola <i>maṣḡdar</i> dari wazan WM 5 : <u>تَفَاعُلٌ</u> < <i>tafā'ulun</i> >	421
Jadual 6.5:	: Analisis pola <i>maṣḡdar</i> dari wazan WM 6 : <u>اِفْتِئَالٌ</u> < <i>ifti'ālun</i> >	423
Jadual 6.6:	; Analisis pola <i>maṣḡdar</i> dari wazan WM 7 : <u>تَفْعُلٌ</u> < <i>tafa'ulun</i> >	426

Jadual 6.7	: Analisis pola <i>maṣḍar</i> dari wazan WM 8 : <u>اِنْفَعَالٌ</u>	428
	<u>< infi'ālun ></u>	
Jadual 6.8	: Analisis pola <i>maṣḍar</i> dari wazan WM 9 : <u>اِسْتَفْعَالٌ</u>	430
	<u>< istif'ālun ></u>	
Jadual 6.9	: Analisis pola <i>ism al-fā'il</i> WP 1 <u>فَاعِلٌ</u> < <u>fā'ilun</u> >	441
Jadual 6.10	: Analisis pola <i>ism al-fā'il</i> WP 2 : <u>مُفْعِلٌ</u> < <u>muf'ilun</u> >	445
Jadual 6.11	: Analisis pola <i>ism al-fā'il</i> WP 3 : <u>مُفَاعِلٌ</u> < <u>mufa'ilun</u> >	448
Jadual 6.12	: Analisis pola <i>ism al-fā'il</i> WP 4 : <u>مُفَاعِلٌ</u> < <u>Mufā'ilun</u> >	450
Jadual 6.13	: Analisis pola <i>ism al-fā'il</i> WP 5 : <u>مُتَفَاعِلٌ</u>	452
	<u>< mutafā'ilun ></u>	
Jadual 6.14	: Analisis pola <i>ism al-fā'il</i> WP 6 : <u>مُفْتَعِلٌ</u>	455
	<u>< mufta'ilun ></u>	
Jadual 6.15	: Analisis pola <i>ism al-fā'il</i> WP 7 : <u>مُتَفَعِّلٌ</u>	459
	<u>< mutafa'ilun ></u>	
Jadual 6.16	: Analisis pola <i>ism al-fā'il</i> WP 8 : <u>مُنْفَعِلٌ</u>	461
	<u>< munfa'ilun ></u>	
Jadual 6.17	: Analisis pola <i>ism al-fā'il</i> WP 9 : <u>مُسْتَفْعِلٌ</u>	464
	<u>< mustaf'ilun ></u>	
Jadual 6.18	: Analisis wazan <i>ism maf'ūl</i> bagi kata kerja <i>thulāthiy mujarrad</i> : WO1 <u>مَفْعُولٌ</u> < <u>maf'ūl</u> >	468
Jadual 7.1	: ; Pembentukan kata berdasarkan wazan bagi tiap-tiap kod JK	495
Jadual 7.2	: Rumusan wazan kata kerja <i>thulāthiy mujarrad</i> W1-W6	497
	<u>فَعَلٌ</u> < <u>fa'ala</u> >	
Jadual 7.3	: Rumusan wazan kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i> W 7 <u>أَفْعَلٌ</u>	499
	<u>< 'af'ala ></u>	
Jadual 7.4	: Rumusan wazan kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i> W 8 <u>فَعَّلٌ</u>	501
	<u>< fa'-'ala ></u>	
Jadual 7.4.1	: Ringkasan rumusan wazan W 8	502
Jadual 7.5	: Rumusan wazan kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i> W 9 <u>فَاعَلٌ</u>	503
	<u>< fā'ala ></u>	

Jadual 7.5.1	:	Ringkasan rumusan wazan W 9	504
Jadual 7.6	:	Rumusan wazan kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i> W 10 <u>انْفَعَلَ</u> < <i>infa'ala</i> >	505
Jadual 7.6.1	:	Ringkasan rumusan wazan W 10	507
Jadual 7.7	:	Rumusan wazan kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i> W 11 <u>اِفْتَعَلَ</u> < <i>ifta'ala</i> >	508
Jadual 7.8	:	Rumusan wazan kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i> W 12 <u>تَفَعَّلَ</u> < <i>tafa'ala</i> >	511
Jadual 7.8.1	:	Ringkasan rumusan wazan W 12	512
Jadual 7.9	:	Rumusan wazan kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i> W 13 <u>تَفَاعَلَ</u> < <i>tafā'ala</i> >	513
Jadual 7.9.1	:	Ringkasan rumusan wazan W 13	515
Jadual 7.10	:	Rumusan wazan kata kerja <i>thulāthiy mazīd</i> W15 <u>اِسْتَفَعَلَ</u> < <i>istaf'ala</i> >	516
Jadual 7.10	:	Ringkasan rumusan wazan W 15	517
Jadual 7.11	:	Pengaruh huruf <i>'illah</i> terhadap perubahan wazan	520
Jadual 7.12	:	Pengguguran huruf pada Kata kerja	523
Jadual 7.13	:	Pengguguran huruf pada kata kerja ketika pergandinagn dengan <i>ḍamīr</i>	524
Jadual 7.14	:	Pengguguran huruf pada kata nama <i>mushtaq</i>	526
Jadual 7.15	:	Pengguguran huruf akar bagi kata nama	527
Jadual 7.16	:	Pengalihan harakah pada kata kerja	528
Jadual 7.17	:	Pengalihan harakah pada kata kerja ketika bergandingan dengan <i>ḍamīr</i>	529
Jadual 7.18	:	Pengalihan harakah pada kata nama <i>mushtaq</i>	530
Jadual 7.19	:	Pengimbunan huruf pada kata kerja	532
Jadual 7.20	:	Contoh-contoh penukaran huruf	534
Jadual 7.21	:	Penukaran huruf pada kata kerja	535

Jadual 7.22	: Penukaran huruf pada kata kerja ketika bergandinagn dengan <i>ḍamīr</i>	537
Jadual 7.23	: Penukaran huruf pada kata nama <i>mushtaq</i>	538
Jadual 7.24	: Penyerapan dan penyuraian huruf	539
Jadual 7.25	Wazan <u>أَفْعَلْ</u> < <i>'Af'ala</i> >	545
Jadual 7.26	Wazan <u>فَعَلْ</u> < <i>Fa'ala</i> >	546
Jadual 7.27	Wazan <u>فَاعِلْ</u> < <i>Fā'ala</i> >	547
Jadual 7.28	Wazan <u>تَفَاعِلْ</u> < <i>Tafā'ala</i> >	548
Jadual 7.29	Wazan <u>تَفَعَّلْ</u> < <i>Tafa'ala</i> >	549
Jadual 7.30	Wazan <u>إِفْتَعَلَ</u> < <i>Ifta'ala</i> >	550
Jadual 7.31	Wazan <u>اِنْفَعَلَ</u> < <i>Infa'ala</i> >	551
Jadual 7.32	Wazan <u>اِسْتَفَعَلَ</u> < <i>Istaf'ala</i> >	552

SENARAI KEPENDEKAN

Bil	:	Bilangan
C	:	Cetakan
Dr	:	Doktor
Ed	:	Edit
H	:	Tahun Hijrah
H	:	Halaman
J	:	Juzuk
JK	:	Jenis Kata Kerja
JK 1	:	Sālim
JK 2	:	Mahmuz
JK 3	:	Muḍa‘‘af
JK 4 – 1	:	Mithāl wāw
JK 4 – 2	:	Mithāl yā’
JK 5 – 1	:	Ajwaf wāw
JK 5 – 2	:	Ajwaf yā’
JK 6 – 1	:	Nāqiṣ alīf
JK 6 – 2	:	Nāqiṣ wāw
JK 6 – 3	:	Nāqiṣ yā’
JK 7	:	Lafif Maqrūn
JK 8	:	Lafif Mafrūq
JKM 1	:	Kata kerja Ṣaḥīḥ
JKM 2	:	Kata kerja Mu‘tal
KK	:	Kata Kerja
KN	:	Kata Nama
m	:	Meninggal
Prof	:	Profesor
T.P	:	Tanpa penerbit
T.T.P	:	Tanpa tahun penerbitan
t.t	:	Tanpa tahun
W	:	Wazan
W 1	:	فَعَلَ
W 13	:	تَفَاعَلَ
W 14	:	إِفْعَلَّ
W 15	:	اسْتَفْعَلَ
W 16	:	أَفْعَوْعَلَ
W 17	:	إِفْعَوَّلَ
W 18	:	إِفْعَالًا
W 19	:	فَعْلَلَّ
W 2	:	فَعَلَ
W 20	:	تَفَعَّلَ
W 21	:	إِفْعَنْلَلَ

W 22	:	إِفْعَلَّ
W 3	:	فَعَلَ
W 4	:	فَعَلَ
W 5	:	فَعَلَ
W 6	:	فَعَلَ
W 7	:	أَفْعَلَ
W 8	:	فَعَّلَ
W 9	:	فَاعَلَ
W10	:	إِنْفَعَلَ
W11	:	إِفْتَعَلَ
W12	:	تَفَعَّلَ
WK	:	<i>Wazan Şīfat Mushabbahah</i>
WK 1	:	أَفْعَلَ
WK 10	:	فُعَالٌ
WK 11	:	فَيُعَلُّ
WK 12	:	مَفْعُولٌ
WK 2	:	فَعْلَاءُ
WK 3	:	فَعَلٌ
WK 4	:	فَعَلٌ
WK 5	:	فَعِيلٌ
WK 6	:	فَيُعِيلُ
WK 7	:	فَاعِلٌ
WK 8	:	فَعِلٌ
WK 9	:	فَعْلَانٌ
WL	:	<i>Wazan şīghah Mubālagah</i>
WL 1	:	فَعِلٌ
WL 10	:	فَعُولَةٌ
WL 11	:	فَاعِلَةٌ
WL 12	:	فُعَالَةٌ
WL 13	:	مِفْعَالَةٌ
WL 14	:	فُعَالٌ
WL 15	:	فَيُعِيلُ
WL 16	:	فُعَلٌ
WL 17	:	فَيُعِيلُ
WL 18	:	فُعَالٌ
WL 19	:	فُعَالٌ
WL 2	:	فُعَالٌ
WL 20	:	فُعَالَةٌ
WL 21	:	فَاعُولٌ
WL 3	:	فَعُولٌ
WL 4	:	مِفْعَالٌ
WL 5	:	فَعِيلٌ
WL 6	:	فُعَالَةٌ
WL 7	:	فَعَلٌ

WL 8	:	مَفْعِيلٌ
WL 9	:	فُعَالَةٌ
WM	:	<i>Wazan Maṣdar</i>
WM 1	:	أَفْعَالٌ
WM 10	:	أَفْعِيْلَانٌ
WM 12	:	أَفْعِيْلَانٌ
WM 13	:	فَعْلَلَةٌ / فِعْلَالٌ
WM 14	:	تَفَعَّلٌ
WM 15	:	أَفْعِيْلَانٌ
WM 16	:	أَفْعِيْلَانٌ
WM 17	:	أَفْعَالٌ
WM 2	:	تَفَعَّلٌ / تَفَعَّلَةٌ
WM 3	:	مُفَاعَلَةٌ / فِعَالٌ
WM 4	:	تَفَاعَلٌ
WM 5	:	أَفْتَعَالٌ
WM 6	:	تَفَعَّلٌ
WM 7	:	إِنْفَعَالٌ
WM 8	:	اسْتَفْعَالٌ
WM 9	:	أَفْعَالٌ
WM11	:	أَفْعُوَالٌ
WO	:	<i>Wazan Ism Maf'ūl</i>
WO 1	:	مَفْعُوْلٌ
WO 10	:	مُفْعَلٌ
WO 12	:	مُفْعُوْلٌ
WO 13	:	مُفْعَالٌ
WO 14	:	مُفْعَلٌ
WO 15	:	مُتَفَعَّلٌ
WO 16	:	مُفْعَلٌ
WO 17	:	مُفْعَلٌ
WO 2	:	مُفْعَلٌ
WO 3	:	مُفْعَلٌ
WO 4	:	مُفَاعَلٌ
WO 5	:	مُتَفَاعَلٌ
WO 6	:	مُفْتَعَلٌ
WO 7	:	مُتَفَعَّلٌ
WO 8	:	مُنْفَعَلٌ
WO 9	:	مُسْتَفْعَلٌ
WO11	:	مُفْعُوْعَلٌ
WP	:	<i>Wazan Ism Fā'il</i>
WP 1	:	فَاعِلٌ
WP 2	:	مُفْعِلٌ
WP 3	:	مُفْعِلٌ
WP 4	:	مُفَاعِلٌ
WP 5	:	مُتَفَاعِلٌ
WP 6	:	مُفْتَعِلٌ
WP 7	:	مُتَفَعِّلٌ

WP 8	:	مُنْفَعِلٌ
WP 9	:	مُسْتَفْعِلٌ
WP 10	:	أَفْعَلٌ
WP 11	:	أَفْعَوْعَلٌ
WP 12	:	أَفْعَوَلٌ
WP 13	:	أَفْعَالٌ
WP 14	:	فَعْلَلٌ
WP 15	:	تَفْعَلَلٌ
WP 16	:	أَفْعَنْلَلٌ
WP 17	:	أَفْعَلَلٌ

PANDUAN TRANSLITERASI

1. EJAAN

Ejaan yang berkaitan dengan perkataan bahasa Arab dieja mengikut Buku Panduan Penulisan Tesis / Disertasi Ijazah Tinggi terbitan Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya tahun 2006.

2. KONSONAN

Huruf Arab	Nama dan Transliterasi	Huruf Arab	Nama dan Transliterasi
ء	' (Hamzah)	ط	t
ب	B	ظ	z
ت	T	ع	'
ث	Th	غ	gh
ج	J	ف	f
ح	h	ق	q
خ	Kh	ك	k
د	D	ل	l
ذ	Dh	م	m
ر	R	ن	n
ز	Z	ه	dh
س	S	و	W
ش	Sh	ي	Y
ص	ş	ة	H
ض	d		

3. VOKAL DAN DIFTONG

Vokal Pendek	Transliterasi	Vokal Panjang	Transliterasi	Diftong	Transliterasi
—	A	ا	ā	و --	Aw
—	I	ي	ī	ي	Ay
—	U	و	ū	وَّ	Aww
				يَّ	ayī

4. EJAAN DAN TRANSLITERASI

- i Ejaan akhir perkataan asal yang ditulis dengan “ ة ” (Tā’ marbūṭah) dieja mengikut sebutan “ هـ ”
- ii Tanwin dieja tidak mengikut sebutan tetapi mengikut tulisan . Contohnya sur‘ah (سرعة)
- iii Alif Lām ditransliterasi sebagai al- (samada bagi Lām Shamsiyyah atau Qamariyyah) yang dihubung dengan kata berikutnya dengan tanda sempang.“ a ” dalam al tidak menerima hukum huruf besar menurut pedoman umum ejaan Bahasa Malaysia . Sebaliknya hukum huruf besar terpakai kepada huruf pertama kata berikutnya .
- iv Istilah sesuatu perkataan yang berasal daripada Bahasa Arab tetapi telah menjadi sebutan umum Bahasa Malaysia adalah dieja mengikut perkataan Bahasa Malaysia. Semua perkataan Arab / Inggeris (Bahasa Asing) adalah diitalickan kecuali nama khas